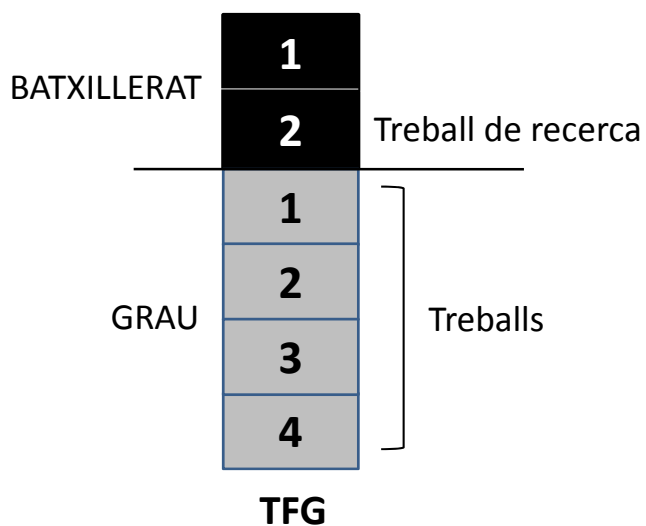

Consideracions ètiques i legals sobre l'ús de la informació en l'elaboració de treballs acadèmics

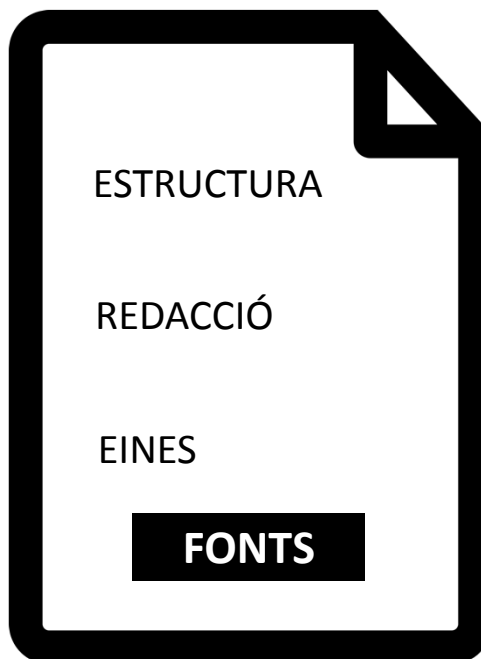
UAB -Facultat de Comunicació
Curs 2017-18

Dr. Alfons González

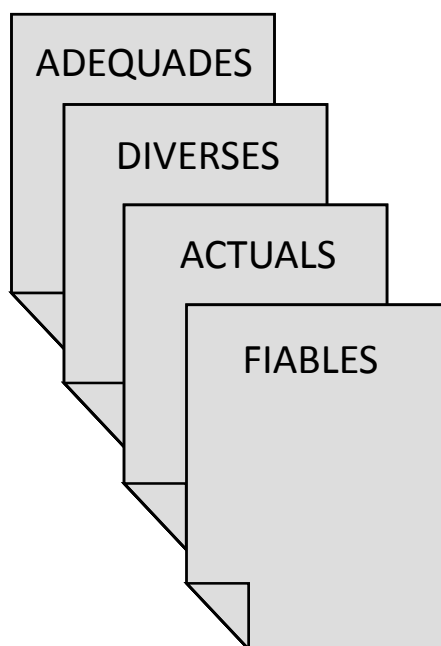
**D'on
venim i on
anem?**

Sobre els treballs...

Sobre les fonts...

Sobre la fiabilitat de les fonts...

Està demostrat que hi ha vida més enllà de...

WIKIPEDIA

Sobre la fiabilitat de les fonts...

Benvinguts a les Biblioteques de la UAB

II/I Cercador

Revistes i llibres digitals
Bases de dades

Dipòsit Digital de Documents
Préstec Consorciat (PUC)
Trobador

**Equívocs
a l'hora
de fer un
treball
acadèmic
(I)**

Els treballs acadèmics han de ser **ORIGINALS**.

- No tot serà collita personal.
- Necessitem l'ajuda d'altres autors (**FONTS**).
- S'ha de **reconèixer** aquesta ajuda.
- Cal **citar** totes les fonts consultades per evitar el **PLAGI**.

**A més
d'evitar
el plagi,
què
implica
citar?**

- Identificar les fonts consultades.
- Reforçar i enriquir els nostres arguments amb les aportacions d'altres autors.
- Facilitar d'ampliar informació a altres lectors.
- **És un acte d'honestedat i maduresa acadèmiques.**

Què és plagiar?

- **Robar i mentir.**
- Apropiar-se de les idees, paraules o creacions d'altres i fer-les passar com a pròpies.
- És un **frau acadèmic** sancionable.
- Hi ha plagi conscient i **inconscient.**

Es plagia un text quan...

- No s'indica l'autoria de l'original.
- Es fan petits canvis en el text original per fer creure que la redacció és pròpia.
- Tot i citar la font, el text original es **parafraseja contínuament** sense incloure en la redacció cap altra informació elaborada personalment.

Com evitar el plagi?

- **Controlant** (registre, anotació...) **totes les fonts** consultades en el procés de documentació i elaboració d'un treball.
- **Citant adequadament** aquestes fonts.

Com es detecta el plagi?

- Per les pistes que el 'retalla i enganxa' sol deixar en la cohesió textual.
- Amb programari antiplagi.

Què s'ha de citar?

La informació que no sigui pròpia, ni formi part del coneixement comú.

- Fragments textuais, xifres, estadístiques, imatges, figures, taules, diagrames...

La citació ha de permetre **localitzar** la font consultada.

Com citar?

Textos literals

-S'han de reproduir **fidèlement** de l'original.

-El fragment ha d'anar entre **cometes**.

-Si és extens ha d'anar en **paràgraf** a part.

-Cal indicar la seva **procedència**.

Com citar?

Textos literals

Ⓢ L'1% de la població gaudeix del millor nivell de vida, però hi ha una cosa que els diners no poden comprar: la comprensió que el seu destí està lligat a com viu l'altre 99%. Ⓢ (Stiglitz, 2012:17).

Sistema **autor-data**: la referència bibliogràfica completa apareix en la bibliografia final del treball.

Com citar?

Textos literals

"L'1% de la població gaudeix del millor nivell de vida, però hi ha una cosa que els diners no poden comprar: la comprensió que el seu destí està lligat a com viu l'altre 99%.¹"

1. STIGLITZ, Joseph E. *El preu de la desigualtat*. Madrid: Taurus, 2012, pàg. 17

Sistema **cita-nota**: la referència bibliogràfica apareix en nota a peu de pàgina i en la bibliografia final.

Com citar?

Textos parafrasejats

Sistema **autor-data**

Com sosté Stiglitz (2012: 17), només l'1% de la població mundial gaudeix dels nivells de vida més ...

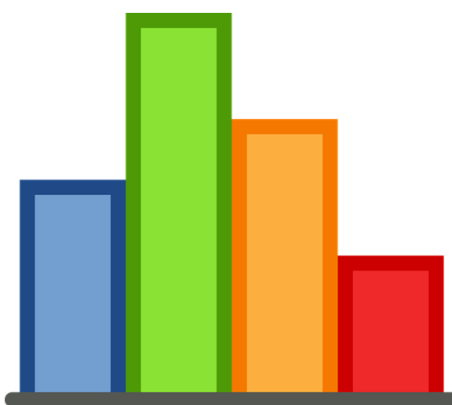
Sistema **cita-nota**

Com sosté Stiglitz¹, només l'1% de la població mundial gaudeix dels nivells de vida més ...

Com citar?

Gràfiques, taules, figures ...

Gràfica 1. Evolució de l'audiència de TV...

Font: elaboració pròpia amb dades del *Resumen general de resultados de EGM* (Octubre 2016 – Mayo 2017) [Consulta: 17.06.2017]. Disponible a: <http://bit.ly/1eKM3M0>

Com citar?

Fotografies, il·lustracions...

“Now Cuba is free”, en Fuentes, N. (2006) *La autobiografía de Fidel Castro*. Barcelona: Destino, pàg. 354.

Equívocs a l'hora de fer un treball acadèmic (II)

La informació que circula per la xarxa, com que és gratuïta i fàcil de copiar, és de **TOTHOM**.

- Les obres que hi ha a Internet estan protegides per la llei de **propietat intel·lectual**.
- Per evitar usos irregulars cal saber quins **drets** tenen els autors sobre les seves obres.

Drets d'autor

Morals / personals

- Intransferibles i sempre vigents.

D'exploració econòmica

- Transferibles.
- Expiren als 70 anys de la mort de l'autor. (Les obres passen a ser de **domini públic** i poden ser usades lliurement.)

Límits als drets d'autor

Dret de **cita**

- Permet incorporar part d'una obra protegida en una de pròpia sense haver de demanar autorització a l'autor.

Límits als drets d'autor

Quan ens podem acollir al dret de **cita**?

- La finalitat de la inclusió és acadèmica.
- La seva inclusió serveix per il·lustrar o complementar explicacions, anàlisis, comentaris...
- Sempre caldrà citar la font i autoria del document original.

Què fer quan no podem exercir el dret de cita amb les imatges?

Opcions:

- Emprar imatges amb **copyright**.
Il·legal si no es paga i/o s'obté autorització per usar-les.
- Emprar imatges en **accés obert**.
 (Imatges de domini públic / sota llicències Creative Commons)
 Ús **legal** si se cita l'autoria i es respecta cada llicència.
- Emprar imatges fetes per l'autor/a del treball.
 Molt recomanable.

Què fer quan no podem exercir el dret de cita amb les imatges?

Les llicències Creative Commons permeten als autors decidir com compartir les seves obres.

Darrers consells

Sobre la **bibliografia** del treball:

- Ha d'incloure **totes** les fonts citades i consultades.
- Ha d'estar **ordenada** (criteri alfabètic, cronològic, temàtic).
- Ha d'estar elaborada d'acord amb una **norma o estil** (APA, ISO, MLA...).
- Cada referència ha d'identificar de manera **unívoca** la font consultada.
- Els **gestors bibliogràfics** permeten editar les referències en múltiples estils.

Darrers consells

Sobre la **bibliografia** del treball:

-La UAB dóna accés de forma gratuïta al gestor **Mendeley**.

Darrers consells

Cal obtenir el **permís** ...

- De les persones que apareguin en fotografies i vídeos fets per nosaltres i inclosos en el treball.
- De les persones entrevistades, si incloem en el treball l'entrevista.
- De les empreses que ens hagin proporcionat dades que no siguin públiques.

Per saber més

El plagi i com evitar-lo

Universidad de Alcalá. [¿Qué es el plagio?](#)

Universitat Autònoma de Barcelona. [El plagí.](#)

Universitat d'Alacant. [Aprende sobre el plagio y cómo evitarlo.](#)

Universitat Oberta de Catalunya. [Plagio.](#)

Drets d'autor

Universitat Autònoma de Barcelona. [Drets d'autor](#)

Universitat de Barcelona. [Drets d'autor.](#)

Universitat Pompeu Fabra. [Els drets d'autor i l'ús ètic de la informació.](#)

Per saber més

Cites i referències bibliogràfiques

Blanch, S.; Pérez, E.; Silvente, J. (UAB). [Com citar i referenciar en els textos acadèmics.](#)

Universitat de Barcelona. [Com citar i gestionar la bibliografia.](#)

Universitat Oberta de Catalunya. [Referències bibliogràfiques.](#)

Universitat Pompeu Fabra. [Com citar i elaborar referències bibliogràfiques.](#)

Procedència de les imatges utilitzades

www.google.es

WIKIPEDIA

www.wikipedia.es

www.bib.uab.es

www.paperrater.com

www.plagium.com

www.duplichecker.com

bit.ly/1lkgPnX

www.europeana.es

www.bne.es

bit.ly/1GFWBlq

www.bib.uab.es

**Moltes gràcies
i
bon inici de curs**